

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-3250/2023-03

Датум: 17.10.2023.

Београд

На основу члана 2. тачка 2. алинеја 1. и члана 24. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04, 36/09), чл. 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16, 95/18-аутентично тумачење и 2/23 – одлука УС), члана 6. став 1. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 128/20 и 116/22), као и члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18, 30/18 - др. закон), решавајући по захтеву носиоца пројекта, предузећа "Беаз - Плус" д.о.о, из Аранђеловца, Краља Петра Првог 29, Александар Дујановић, државни секретар Министарства заштите животне средине по решењу о овлашћењу број: 021-01-36/22-09 од 10.11.2022. године, доноси:

Р Е Ш Е Њ Е

1. Даје се сагласност на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације мермера, кречњака и доломита као карбонатне сировине и сировине за ТКГ из лежишта "Виногради", на к.п. бр. 3323, 3324, 3325, 3326/1, 3326/2, 3326/3, 3326/4, 3327/1, 3327/2, 3327/3, 3327/4, 3328, 3329, 3332/1, 3332/2, 3333, 3334, 3335, 3337, 3338/2, 3339, 3351/4, 3352/1, 3352/2, 3353, 3354, 3355/1, 3355/2, 3356/1, 3356/2, 3357/2, 3359, 3407/1, 3416, 3417/1, 3417/2, 3418, 3420, 3421, 3422/1, 3422/2, 3422/3, 3424/2, 3424/3, 3424/4, 3425 и 3427/6, КО Бања, СО Аранђеловац. Експлоатационо поље дефинисано је следећим координатама:

	Y	X
T-1	7 469 000	4 902 500
T-2	7 468 600	4 902 500
T-3	7 468 600	4 902 660
T-4	7 468 850	4 902 840
T-5	7 469 000	4 902 840

2. Носилац пројекта је дужан да спроведе мере заштите животне средине предвиђене Студијом о процени утицаја из тачке 1. овог решења (поглавље 8. предметне Студије).
3. Носилац пројекта је у обавези да у целости испоштује све услове и сагласности надлежних органа и организација у складу са посебним законом, а нарочито Решење о условима заштите природе издато од стране Завода за заштиту природе Србије, заведено под бр. 021-2590/4 од 03.08.2023. године, Решење о водним условима издато од стране Републичке дирекције за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, заведено под бр. 325-05-172/2023-07 од 05.04.2023. године, као и услове Завода за заштиту споменика културе Крагујевац, бр. 3227-02/1 од 20.12. 2022. године.
4. Носилац пројекта је у обавези да спроведе програм праћења утицаја на животну средину-мониторинг систем (поглавље 9. предметне Студије).

5. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана пријема одлуке о давању сагласности отпочне са извођењем пројекта. Решење и предметна Студија о процени утицаја саставни су део техничке документације потребне за прибављање дозволе или одобрења за почетак извођења пројекта.
6. О трошковима поступка биће решено посебним решењем.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Носилац пројекта, предузеће "Беаз - Плус" д.о.о, из Аранђеловца, Краља Петра Првог 29, поднео је Министарству заштите животне средине, захтев за давање сагласности на Студију о процене утицаја на животну средину пројекта експлоатације мермера, кречњака и доломита као карбонатне сировине и сировине за ТКГ из лежишта "Виногради", на к.п. наведеним у Захтеву, КО Бања, СО Аранђеловац, дана 23.08.2023. године, заведен под бројем 353-02-3250/2023-03 . У Студији, урађеној од стране предузећа TERRAGOLD&CO д.о.о. из Београда, Теодора Драјзера 11Л, поред свих непоходних услова органа и организација наведених у диспозитиву овог Решења, достављени су и:

1. Графички прилози

- 1.1. Макролокација пројекта: Прегледна топографска карта са нанетом контуром експлоатационог поља „Виногради“, Р=1:25000
- 1.2. Микролокација пројекта: Катастарско-топографски план каменолома "Виногради", Р=1:1000
- 1.3. Завршна контура површинског копа "Виногради", Р=1:1000
- 1.4. Стање радова на крају експлоатације са објектима одводњавања, Р=1:1000
- 1.5. Стање радова на крају биолошке фазе рекултивације, Р=1:1000
- 1.6. Прегледна геолошка карта ширег подручја лежишта са карактеристичним профилем, Р=1:25000
- 1.7. Геолошки план лежишта "Виногради", Р=1:1000
- 1.8. План и профил истражних раскопа, Р=1:100
- 1.9. Геолошки профил А-А', Р=1:1000
- 1.10. Геолошки профил В-В', Р=1:1000
- 1.11. Геолошки профил С-С', Р=1:1000
- 1.12. Прегледна карта лежишта "Виногради" са нанетим границама оконтурених билансних резерви и експлоатационог поља, Р=1:5000
- 1.13. План мониторинга животне средине

2. Документациони извори

- 2.1. Извод о регистрацији привредног субјекта „Беаз-Плус“ д.о.о. Аранђеловац, Агенција за привредне регистре, Регистар привредних субјеката, од 01.07.2022. године;
- 2.2. Извод о регистрацији привредног субјекта „TERRAGOLD&CO“ д.о.о. Београд, Агенција за привредне регистре, Регистар привредних субјеката, од 07.10.2022. године;
- 2.3. Информација о локацији, Република Србија, Општинска управа општине Аранђеловац, Одељење за имовинско-правне односе, урбанизам, грађевинарство и стамбено-комуналне послове, бр. 350-273/22-05 од 21.12.2022. године;
- 2.4. Решење о утврђеним и овереним билансним резервама мермера, кречњака и доломита као карбонатне сировине и сировине за техничко грађевински камен у лежишту "Виногради" на Венчацу код Аранђеловца, Република Србија, Министарство рударства и енергетике, број: 310-02-001543/2022-02 од 24.10.2022. године, Београд;

- 2.5. Извод из Елабората о ресурсима и резервама мермера, кречњака и доломита као карбонатне сировине и сировине за техничко грађевински камен у експлоатационом пољу лежишта "Виногради" на Венчацу код Аранђеловца, „Геосфера“ д.о.о., Београд, 2022. године;
- 2.6. Изјава ЈКП "Букуља" о зонама санитарне заштите изворишта на локацији "Виногради" у селу Бања, бр. 03-9693/1 од 27.12.2022. године;
- 2.7. Услови и мере техничке заштите неопходни за израду пројектне документације за експлоатацију мермера, кречњака и доломита као карбонатне сировине и сировине за добијање техничко грађевинског камена из лежишта "Виногради" код Аранђеловца, Завод за заштиту споменика културе Крагујевац, бр. 3227-02/1 од 20.12. 2022. године;
- 2.8. Извештај о резултатима лабораторијских испитивања камена пореклом из лежишта "Виногради", Институт за путеве а.д. Београд, бр. 50-4605 од 18.07.2022. године;
- 2.9. Извод из Главног рударског пројекта експлоатације мермера, кречњака и доломита као карбонатне сировине и сировине за добијање техничко грађевинског камена из лежишта "Виногради" на Венчацу код Аранђеловца, "TERRAGOLD&CO" д.о.о., фебруар 2023. године;
- 2.10. Копија катастарског плана, Републички геодетски завод, Служба за катастар непокретности Аранђеловац, бр. 953-020-20395/2022 од 01.11.2022. године;
- 2.11. Власнички статус земљишта у оквиру експлоатационог поља "Виногради", Atrium Property Services;
- 2.12. Извештај о мерењу нивоа буке у животној средини на површинском копу "Виногради", Институт за јавно здравље Крагујевац, 2019 и 2022. год.;
- 2.13. Извештај о испитивању укупних таложних материја у зони утицаја површинског копа "Виногради" – село Бања, Институт за јавно здравље Крагујевац, 2022. год.;
- 2.14. Решење Завода за заштиту природе Србије, бр. 021-2590/4 од 03.08.2023. године;
- 2.15. Водни услови у поступку припреме и израде техничке документације за израду Главног рударског пројекта за експлоатацију мермера, кречњака и доломита као карбонатне сировине и сировине за ТГК из лежишта "Виногради" на Венчацу, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде, бр. 325-05-172/2023-07 од 05.04.2023. године.
- 2.16. Решење о обиму и садржају Студије о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације мермера, кречњака и доломита као карбонатне сировине и сировине за ТГК из лежишта "Виногради", Министарство заштите животне средине, бр. 353-02-1283/2023-03 од 31.05.2023. год.
- 2.17. Решење којим се одобрава експлоатација мермера као калцијум карбонатне сировине са експлоатационог поља "Виногради", општина Аранђеловац, Министарство рударства и енергетике, бр.310-02-00078/2006-06 од 28.05.2007. год.
- 2.18. Решење којим се одобрава извођење рударских радова по Главном рударском пројекту експлоатације мермера као карбонатне сировине и доломита као техничко-грађевинског камена лежишта "Виногради" на Венчацу, код Аранђеловца, Министарство рударства и енергетике, бр. 310-02-0732/2007-06 од 24.04.2008.год.
- 2.19. Хидролошка студија за површински коп "Виногради" на Венчацу код Аранђеловца, „TERRAGOLD&CO“ д.о.о., Београд, фебруар 2023. год.
- 2.20. Извештај о испитивању квалитета амбијенталног ваздуха (концентрација суспендованих честица PM_{2,5}, PM₁₀ и УТМ) у зони утицаја површинског копа „Виногради“ – село Бања, Институт за јавно здравље Крагујевац, 2022. год.;
- 2.21. Уговор о пословно-техничкој сарадњи између „Беаз-плус“ д.о.о. и „Експлозивни Рудекс“ д.о.о. за потребе извођења радова транспорта, испоруке и мињања, бр. 0032 од 12.01.2023. год.;
- 2.22. Уговор о закупу камиона између „Беаз-плус“ д.о.о. и „С&LC“ д.о.о.

Студија о процени утицаја на животну средину предметног пројекта је урађена у свему у складу са решењем о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације мермера, кречњака и доломита као карбонатне сировине и сировине за ТКГ из лежишта "Виногради", на к.п. наведеним у Захтеву, КО Бања, СО Аранђеловац, број 353-02-1283/2023-03 од 31.05.2023. године, као и у складу са Просторним планом општине Аранђеловац, ("Општински Службени гласник", бр. 32/2011).

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији. Предметни захтев је објављен у дневном листу "ДАНАС", дана 09.09.2023.године, као и на службеном сајту Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestjenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>. У току трајања јавног увида није било достављених мишљења заинтересованих органа, организација и заинтересоване јавности.

Јавна расправа је одржана 29.09.2023. године у просторијама Општинске управе Аранђеловац, чији су представници, заједно са представником овог органа, носиоца пројекта и обрађивача Студије, присуствовали на расправи, и на којој је поднет извештај о јавном увиду, на територији општине Аранђеловац, број 501-61/2023-05 од 29.09.2023.године. Представници локалне самоуправе нису имали примедби на предметни пројекат, уз констатацију да ни за време јавног увида од 20 дана нико није поднео примедбе на Студију.

У складу са чланом 22. Закона о процени утицаја на животну средину, образована је Техничка комисија за оцену Студије о процени утицаја, број: 353-02-3250/2023-03 од 29.08.2023. године, која је на првом састанку одржаном 02.10.2023. године, размотрила предметну Студију и констатовала да је иста урађена у складу са Законом о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.С.» број 135/04, 36/09), али да има одређених недостатака које треба отклонити, те о свом раду овом органу доставила Извештај о оцени предметне Студије, на основу кога је сачињен допис број 353-02-3250/2023-03 од 03.10.2023.године.

Допуна предметне Студије достављена је 11.10.2023.године, након чега је уследио други састанак Техничке комисије, дана 16.10.2023.године на коме је закључено да су отклоњене раније уочене примедбе, те сачињен и Извештај Техничке комисије о оцени предметне Студије, број 353-02-3250/2023-03 од 16.10.2023.године, са предлогом да се изда сагласност на исту. Анализом одговора носиоца пројекта на претходно дате коментаре и примедбе, Техничка комисија је констатовала следеће:

1. У оквиру поглавља бр.2.11 – БЛИЗИНА ЗОНА САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ, ВОДОТОКОВА И ИЗВОРИШТА ВОДОСНАБДЕВАЊА, наводи се да се у близини експлоатационог поља постоје два извора. Оба су каптирана. Да ли експлоатација може утицати на поменуте изворе и њихову издашност?

Одговор обрађивача: Изворишта у непосредној околини површинског копа неће бити угрожена експлоатацијом минералне сировине имајући у виду да нису у питању карстни типови издани, што значи да неће доћи до контаминације изворишта приликом експлоатације кречњака. Карстни тип издани је специфичан, издан се формира у системима који су растворљиви у води, јављају се шупљине, каверне, пукотине и раседи кроз које се вода креће, највеће распрострањење ове издани је у карбонатним наслагама. У случају да се подручје површинског копа налази у сливу изворишта, сигурно би било веће вероватноће утицаја на подземне воде (нпр. смањење сливног подручја, промена предиспонираних токова подземних вода, стварање нових пукотина итд.) Имајући у виду да планирана експлоатација не улази у сливно подручје изворишта, експлоатација може да се одвија безбедно у односу на хидрогеолошке карактеристике простора.

2. У оквиру поглавља бр.3.3 – ПРИКАЗ ВРСТЕ И КОЛИЧИНЕ ПОТРЕБНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ЕНЕРГЕНАТА, ВОДЕ И СИРОВИНА, наводи се „Што се тиче техничке воде која би се користила за повремено обарање прашине нарочито током сушног периода допремаће се аутоцистернама у довољним количинама.“. Која је то количина воде у питању? Дат је прорачун потребне количине санитарне воде по дану.

Одговор обрађивача: У Студији није могуће егзактно навести које ће се количине техничке воде допремати у аутоцистернама за обарање прашине као последица рударских активности на површинском копу, имајући у виду да је то варијабилан податак с обзиром да зависи од више фактора као што су број сушних дана током године, број кишних дана као природног фактора минимизирања генерисане прашине, итд. Такође, у функцији обарања прашине ће бити и тзв. „Envex“ специјализовани систем, инсталиран на површинском копу, који у виду водене магле потпомаже обарању прашине. Са друге стране, капацитети аутоцистерни којим ће се допремати техничка вода за обарање прашине су различитих капацитета (од 1,5 m³ до 8 m³), а који ће бити ангажовани од стране Носиоца пројекта по потреби.

3. У оквиру поглавља бр.3.4 – ПРИКАЗ ВРСТЕ И КОЛИЧИНЕ ИСПУШТЕНИХ ГАСОВА, ОТПАДНИХ ВОДА И ДРУГИХ ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА, наводи се „На локацији површинског копа "Виногради", у току отварања и редовног рада, односно експлоатације, доћи ће до генерисања различитих врста отпадних материја које могу имати различите утицаје на окружење и животну средину. Извори могућег загађивања животне средине приказани су у наредној табели:....“. Како површински коп функционише већ више од деценије не писати у будућем времену, већ навести податке о тренутном генерисању отпада, на који начин се складишти, ко и колико често га односи и како ће то све бити организовано и након планираног проширења?

У оквиру истог поглавља, поднаслов Загађивање воде и земљишта на наводи се „За санитарне потребе ће се по потреби изнајмити мобилни тоалет. Фирма која изнајмљује ове тоалете ће се обавезати да врши њихово пражњење, пошто се они не прикључују на канализациону и водоводну мрежу.“. Како коп већ функционише? Зар не постоји мобилни тоалет? Колико често се сада празни тај тоалет, са којим фирмом власници каменолома сада имају склопљен уговор? И до сада је постојао опасан отпад, ко га је односио? итд....Навести тренутно чињенично стање када је стварање и одношење свих врста отпада у питању. У оквиру поглавља 3.5. ПРИКАЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ ТРЕТИРАЊА СВИХ ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА све је наведено у будућем времену као да коп не ради, него ће тек почети.

Одговор обрађивача: На површинском копу „Виногради“ нема отпадних вода, а што се тиче опасних отпадних материја, оне се складиште у бурад и уколико дође до њиховог евентуалног изливања, користе се песак и пилевина који су унапред припремљени и налазе се у бурићима на видно обележеним местима. С обзиром да се ради о веома малим количинама, исте преузимају овлашћени оператери за третман опасног отпада, по потреби, у договору са Носиоцем пројекта. Комунални отпад се генерише у минималним количинама, тако да исти Носилац пројекта сопственим возилима периодично одвози до најближих контејнера у насељу Бања које празни надлежно јавно комунално предузеће. Када су санитарне потребе у питању, на површинском копу „Виногради“ на постоје мобилни тоалети већ се користи напуштени стамбени објекат који је у близини површинског копа (ван експлоатационог поља), а у власништву Носиоца Пројекта. Напред наведене одредбе су наведене и у допуњеној верзији Студије.

Имајући у виду да је за постојећи коп већ урађена Студија о процени утицаја на животну средину 2007. године и да је за исту исходована сагласност по коме се примењују мере заштите животне средине, а да је за потребе ове Студије урађена нова, иновирани пројектно-техничка документација, сви наводи у овој Студији су са разлогом наведени у будућем времену.

4. У оквиру поглавља бр. 5. ПРИКАЗ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ЛОКАЦИЈИ И БЛИЖОЈ ОКОЛИНИ, поднаслов Флора и фауна, навести тренутно стање биљног и животињског света, тј. навести девастирану површину тренутног копа и на којој површини је уклоњен покривач и извршено повлачење животињског света. У оквиру поднаслова Стање квалитета вода навести како се тренутно третирају атмосферске, отпадне воде на копу. Да ли постоји сепаратор масти и уља, колико се често празни...? Дати су подаци који се више односе на општину, а мање на сам предметни простор.

Одговор обрађивача: На постојећем површинском копу „Виногради“ нема технолошких отпадних вода, док

се атмосферске отпадне воде гравитационо сливају у канале на приступним путевима око површинског копа. Тренутно, на површинском копу не постоји сепаратор уља и масти, те је његово постављање и стављање у функцији неопходно, у складу са препорукама Студије. Девастиране површине на површинском копу обухватају површину од око 3,60 ha (зона постојећег површинског копа) и на истој је уклоњен већ скоро две деценије изворни педолошки супстрат, а самим тим и постојећа флора и фауна на предметном локалитету. Наведене констатације су имплементирание и у одговарајућим поглављима допуњене Студије.

5. У оквиру поглавља бр. 9 ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ (МОНИТОРИНГ), стоји став „Програмом мониторинга животне средине биће праћени сви потенцијални извори загађења и емитоване загађујуће материје настале као резултат планиране експлоатације кречњака, мермера и доломита на површинском копу „Виногради“. Став прилагодити предметној студији и навести од када и чега (ваздух, земљиште, бука..) се све врши мониторинг на постојећем копу и колико пута годишње.

Одговор обрађивача: Наведена примедба је имплементирана у поглављу 9. допуњене Студије, где су наведени подаци о раније вршеном мониторингу на површинском копу „Виногради“.

6. Размотрити алтернативне методе за експлоатацију кречњака у поглављу 4, које би можда смањиле утицаје параметара животне средине на околину.

Одговор обрађивача: Као што је наведено и у поглављу 4.1: „Основни фактор за избор локације за отварање неког површинског копа је постојање довољних количина резерви минералне сировине, у овом случају кречњака, мермера и доломита. Последице томе, следи да при планирању и пројектовању експлоатације лежишта минералних сировина не постоји сумња у избору праве локације нити могућности разматрања алтернативних решења, јер је лежиште минералних сировина односно његова локација у функцији експлоатације предметног лежишта минералне сировине. Површински копови су специфични индустријски објекти који се не могу лоцирати према законским и техничким захтевима и параметрима. Они се отварају и граде тамо где је минерална сировина оруђена и не могу се изместити или организовати на другачији начин. Имајући у виду да је истражним радовима утврђена количина и квалитет минералних сировина, локација лежишта „Виногради“ је на тај начин позиционирана. Из напред наведених чињеница изводи се закључак да одабрана локација није имала алтернативних решења.“

Ради испуњавања законских норми из области заштите животне средине, Носилац пројекта је у обавези да врши контролу емисије и имисије загађујућих материја, те са овог аспекта нема алтернативних решења. План мерења емисије израдиће Носилац пројекта или овлашћено правно лице за мерење емисије у сарадњи са Носиоцем пројекта.

7. Детаљније приказати на ситуационој карти положај сталних и помоћних објеката који ће бити изграђени и у употреби на површинском копу.

Одговор обрађивача: На ситуационој карти 1.2. у прилогу допуњене Студије приказан је положај сталних и помоћних објеката који ће бити у употреби на површинском копу.

8. На ситуационој карти или некој од мапа приказати легенду позиција на којима ће се вршити мониторинг параметара животне средине за сваку посебно (ваздух, вода, земљиште, бука и вибрације).

Одговор обрађивача: У графичком прилогу бр.1.13. допуњене Студије приказане су позиције на којима ће се вршити мониторинг параметара животне средине.

9. У поглављу 11 дати мало више података о носиоцу пројекта, постоје ли испитивања и мониторинг на другим пројектима на којим долази до загађивања животне средине, Постоји ли Студија о процени утицаја за претходне радове у току од 20 година, како је спровођен Закон о заштити животне средине и праћење

утицаја површинског копа?

Одговор обрађивача: У уводном поглављу и поглављу 1.2. су дати подаци о Носиоцу пројекта. Мониторинг животне средине на другим пројектима на којим долази до загађивања животне средине нису предмет анализе предметне Студије. Студија процене утицаја на животну средину за претходне радове на површинском копу „Виногради“ је исходована 2007. године од стране Министарства заштите животне средине. Да ли је и како спровођен Закон о заштити животне средине и праћење утицаја површинског копа је у домену инспекцијских служби, а не обрађивача Студије.

10. На основу захтева бр.0880 (79/22), налог бр.319 и налога републичког инспектора за заштиту животне средине (записник бр.918-480-501-00062/2022-18) извршено је мерење нивоа буке у животној средини, ово мерење је приказано у тачки 5 као тренутно стање животне средине, где су испитивања од раније која су прописана Законом о заштити животне средине и зашто нису приказана у Студији?

Одговор обрађивача: У Прилогу допуњене Студије додато је под тачком 2.12. Извештај о мерењу буке из 2019.године.

11. На основу захтева представника предузећа „БЕАЗ ПЛУС“ бр. 156/21 од 08.11.2021.године, да се изврши мерење укупних таложних материја које настају у току делатности површинског копа „Виногради“ село Бања на Венчацу код Аранђеловца урађен је извештај о испитивању укупних таложних материја у зони утицаја површинског копа „Виногради“ - село Бања. Приказани извештај је урађен без знака акредитације и без потписа, зашто нису рађена испитивања ПМ-10 и на основу чега су вршена ова испитивања такође приказана у тачки 5 Студије.

Одговор обрађивача: Приказани извештај у прилогу 2.13. допуњене Студије сада је приложен са одговарајућим потписима и печатом. Испитивања ПМ-10 честица су вршена током 2019. године и додата су као прилог 2.20. допуњене Студије. Испитивања су вршена на захтев Носиоца пројекта.

12. Заменили Правилник о методама за одређивање акустичних зона („Службени гласник РС“, бр. 72/10) и Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС“, бр. 72/10) важећим и испратити кроз Студију.

Одговор обрађивача: Допуњена Студија је коригована у складу са наведеном примедбом.

13. Приказати да ли постоје кумулативни и синергетски ефекти услед рада већег броја каменолома на животну средину у самом месту Бање и да ли постоји могућност неког организованијег праћења на нивоу локалне самоуправе како здравља становништва тако и параметара животне средине.

Одговор обрађивача: Кумулативни и синергетски утицаји рада површинских копова у насељу Бања приказани су у поглављу 6.10. допуњене Студије (иако је ово поглавље законска обавеза само за процедуру Стратешких процена утицаја планских докумената на животну средину, не и за Студију процене утицаја појединачних пројеката на животну средину). Питање могућности организованијег праћења на нивоу локалне самоуправе како здравља становништва тако и параметара животне средине се односи на локалну самоуправу општине Аранђеловац, а не на обрађивача Студије.

14. Приказати у Прилозима Студије уговоре са Јавним комуналним предузећима, за минирање, за транспорт итд. које се већ спроводе у раду површинског копа.

Одговор обрађивача: У прилозима допуњене Студије приказани су уговори за минирање и транспорт (уговор са јавним комуналним предузећем не постоји).

Предметна Студија о процени утицаја на животну средину садржи све елементе на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току реализације пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта, као и програм праћења утицаја на животну средину.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04). На основу члана 33. Закона о процени утицаја на животну средину, донето је посебно Решење о трошковима поступка.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку. Против истог није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду Београд, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
Александар Дујановић

Доставити:

- Носиоцу пројекта
- Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини
- Архиви